

ΚΙΝΗΣΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ - ΑΠΘ

Θεσσαλονίκη 8-1-2022

Καταλήψεις - Με ποιο δικαίωμα;

Πριν τρεις εβδομάδες μια ομάδα φοιτητών του Μαθηματικού ΑΠΘ (Φ.Ε.Ρ.ΜΑ. - Φοιτητική Ενότητα Ριζοσπαστών Μαθηματικών) κατέλαβε τη βιβλιοθήκη του Γεωλογικού, αφήνοντας έκθετο στους διαδρόμους το περιεχόμενό της. Με ποιο δικαίωμα;

Η ανακοίνωση του Τμήματος Γεωλογίας, που με αγωνία επαναλάμβανε ότι **«τέτοιες ενέργειες «σκοτώνουν» το ΑΠΘ ως ακαδημαϊκό χώρο εκπαίδευσης και έρευνας, αλλά και ως ένα πεδίο ελεύθερης ανταλλαγής ιδεών και έκφρασης απόψεων»** δεν συγκίνησε σχεδόν κανέναν.

Σίγουρα δεν συγκίνησε τη νέα πλειοψηφία του ΕΣΔΕΠ ΑΠΘ, που δήλωσε μετά τις εκλογές του Οκτωβρίου ότι αποσκοπεί στην «υπεράσπιση και ενδυνάμωση του δημόσιου και ακαδημαϊκού χαρακτήρα του ΑΠΘ» (Συσπείρωση) και ζητούσε από τους συναδέλφους «να διεκδικήσουν μαζικά και οργανωμένα μέσα από τον Σύλλογο τους, όλους εκείνους τους εκπαιδευτικούς, οικονομικούς και υγειονομικούς όρους που θα αξιώνουν το ερευνητικό και εκπαιδευτικό έργο, και τον ακαδημαϊκό ρόλο τους» (ΔΗΠΑΚ).

Να υποθέσουμε λοιπόν ότι από τέτοιες ενέργειες (ή χρόνιες καταστάσεις όπως οι γειτονικές καταλήψεις Φυσικού και Βιολογικού), δεν «υπονομεύονται οι ακαδημαϊκές αρχές, [δεν] αποδομείται ο δημόσιος χαρακτήρας και [δεν] κινδυνεύει ο κοινωνικός ρόλος του πανεπιστημίου», ούτε ότι σχετίζονται με πολιτικές που διαμορφώνουν το «επιχειρηματικό πανεπιστήμιο» ώστε να εναντιωθούν οι συνάδελφοι.

Μετά ήρθε η **εκκένωση της κατάληψης του Βιολογικού** την πρωτοχρονιά. Αμήχανη σιωπή αρχικά, και στη συνέχεια, στην επικοινωνιακή υπερβολή της κυβέρνησης δόθηκε επικοινωνιακή απάντηση με συζήτηση για τις εικόνες και με κινδυνολογία. Με μισόλογα στην καλύτερη περίπτωση για την κατάληψη, χωρίς τοποθέτηση για το γεγονός της εκκένωσης ή το καθεστώς που καταλύθηκε.

Η ΚΙΠΑΝ ευθαρσώς και απερίφραστα δηλώνει ότι καλώς έγινε η εκκένωση της κατάληψης του Βιολογικού, **και καλεί τις άλλες παρατάξεις να πάρουν θέση**. Με ποιο δικαίωμα είναι κατελιημένος πανεπιστημιακός χώρος, επί 34 μέρες, εβδομάδες ή χρόνια; Και διευκρινίζουμε, για τους καλοθελητές, ότι δεν έχουμε πρόβλημα με τις διαμαρτυρίες, διεκδικήσεις, κινητοποιήσεις, εκτός αν φτάνουν στο σημείο της επιβολής – παραδείγματα για να γίνει σαφής η διάκριση υπάρχουν πολλά.

Η ΚΙΠΑΝ συμφωνεί ότι «η ακαδημαϊκή κοινότητα πρέπει συντεταγμένα, βάσει αποφάσεων οργάνων, με αίσθηση λογικής και μέτρου και με αίσθημα ευθύνης να θεραπεύσει τα τεκταινόμενα στη ΣΘΕ», σε όλο το ΑΠΘ και σε όλα τα ιδρύματα.

Τα πανεπιστήμια, από την αρχή της ιστορίας τους, έχουν εσωτερικούς κανονισμούς που αποτελούν ένα σταθερό πλαίσιο λειτουργίας με βάση ακαδημαϊκές αρχές και αξίες, το οποίο βέβαια εξελίσσεται στη διάρκεια των χρόνων, και των αιώνων για τα παλαιότερα από αυτά. Τα ελληνικά πανεπιστήμια εδώ υστερούν, και εξαιτίας των διαδοχικών αλλαγών της νομοθεσίας, και με ευθύνη του εκάστοτε υπουργού, και λόγω της απροθυμίας των διοικήσεών τους και της κοινότητας να θίξουν τα κακώς κείμενα και να αυτοπεριοριστούν από γραπτούς κανόνες.

Σταθερά υποστηρίζουμε ότι **πρέπει η πανεπιστημιακή κοινότητα να καθορίζει, και να επιβάλλει, τους εσωτερικούς κανόνες λειτουργίας της**. Προς τούτο **καλούμε τους συναδέλφους**, ιδίως εκείνους που έχουν θεσμικό ρόλο ή δραστηριοποιούνται συλλογικά,

να πάρουν σαφή θέση για τις διαδικασίες διαμόρφωσης αυτών των κανόνων και για το περιεχόμενό τους, ώστε αυτοί να έχουν τη μέγιστη δυνατή υποστήριξη.

Ωστόσο, δεν μας κάνει αισιόδοξους η κακόπιστη υποδοχή που είχε πρόσφατα από ορισμένους ο «Κώδικας Δεοντολογίας και καλής Πρακτικής» (ΦΕΚ Β 5747/10.12.2021) που ενέκρινε η Σύγκλητος του ΑΠΘ, ούτε το ότι ο κώδικας συντάχθηκε από μια επιτροπή χωρίς δημοσιότητα και διαβούλευση.

Για το συγκεκριμένο όμως ζήτημα, των καταλήψεων και γενικά της αυθαίρετης χρήσης των χώρων, πιστεύουμε ότι **αποτελούν βάση για συζήτηση** από την ακαδημαϊκή κοινότητα, ή έστω μια προσέγγιση του προβλήματος, οι **τρεις στοιχειώδεις θέσεις** – κανόνες που διατυπώσαμε και θα έπρεπε να είναι αυτονόητοι:

1. δεν επιτρέπεται οι πανεπιστημιακοί χώροι να χρησιμοποιούνται αυθαίρετα, πολύ περισσότερο να καταλαμβάνονται, “απαλλοτριώνονται” κλπ από οποιονδήποτε,
2. δεν προκύπτει -δήθεν- τέτοιο δικαίωμα επειδή το πανεπιστήμιο είναι δημόσιο (αντίθετα, προσβάλλεται ο δημόσιος χαρακτήρας του από αυθαίρετες χρήσεις), και
3. η χρήση οποιουδήποτε χώρου του πανεπιστημίου, ανοικτού ή κλειστού, πρόσκαιρα, με διάρκεια ή μόνιμα, από φοιτητές, φοιτητικές ομάδες, φοιτητικούς συλλόγους, φορείς κλπ επιτρέπεται μόνο μετά από συνεννόηση και άδεια του αντίστοιχου οργάνου που έχει την ευθύνη διαχείρισης του χώρου.

Αν, με οποιοδήποτε πρόσχημα, δεν μπορούμε να ξεκινήσουμε τη συζήτηση από τα στοιχειώδη, τότε οι διαφωνίες είναι για εσωτερική κατανάλωση._